

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru modificarea Regulamentului privind cerințele față de persoanele cu funcție de conducere, membrii comitetului de audit, persoanele care dețin funcție-cheie în cadrul asigurătorului sau al reasigurătorului, conducătorii sucursalei unui asigurător sau a unui reasigurător din statul terț și față de lichidatorul asigurătorului sau al reasigurătorului în proces de lichidare, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 26/2 din 23.05.2023”

1. Denumirea autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Autorul proiectului de act normativ este Banca Națională a Moldovei.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru modificarea Regulamentului privind cerințele față de persoanele cu funcție de conducere, membrii comitetului de audit, persoanele care dețin funcție-cheie în cadrul asigurătorului sau al reasigurătorului, conducătorii sucursalei unui asigurător sau a unui reasigurător din statul terț și față de lichidatorul asigurătorului sau al reasigurătorului în proces de lichidare, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 26/2 din 23.05.2023” (*în continuare – proiectul hotărârii*) este elaborat în temeiul art.27 alin.(1) lit.c) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), precum și al art.35. alin.(6), și art. 36 alin. (9), art. 37 alin. (3) din Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.129-133 art. 229 din 29.04.2022), art. X alin. (6) din Legea nr.214/2023 pentru modificarea unor acte normative (asigurarea transferului de atribuții conform Legii nr.178/2020 pentru modificarea unor acte normative), (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr.287-290, art.504).

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Regulamentul nr. 26/2/2023 stabilește cerințele de adecvare, criteriile de evaluare, documentele necesare și modul de aprobare a persoanelor înaintate în funcție de conducere, a membrilor comitetului de audit, a persoanelor care dețin funcție-cheie în cadrul asigurătorului sau al reasigurătorului, a conducătorilor sucursalei unui asigurător sau a unui reasigurător din statul terț, care își desfășoară activitatea pe teritoriul Republicii Moldova, a lichidatorului asigurătorului sau al reasigurătorului în proces de lichidare.

Elaborarea proiectului hotărârii a fost determinată de necesitatea clarificării unor aspecte ce țin de criteriile de reputație și cunoștințe, precum și de intervievarea persoanelor care cad sub incidența Regulamentului nr.26/2/2023, aspecte care sunt relevante în cadrul procedurii de luare a deciziei privind aprobarea acestora de către Banca Națională a Moldovei.

Modificările operate în proiectul hotărârii sunt destinate consolidării criteriilor de reputație, fiind necesare pentru implementarea unor mecanisme mai eficiente în evaluarea candidaților și sunt în corelare cu bunele practici internaționale de domeniu (Ghidul privind evaluarea adecvării membrilor organului de conducere și a persoanelor care dețin funcții-cheie (EBA/ESMA/GL/2021/06), Autoritatea de Supraveghere Financiară din România, Ghidul pentru evaluarea adecvării și potrivirii (ECB, June 2021)).

Aplicarea principiilor din ghidurile internaționale menționate în contextul acestui proiect este justificată de necesitatea unui cadru robust și coerent de evaluare. Acest cadru garantează că procesul de selecție și evaluare a membrilor organului de conducere și a persoanelor cu funcții-cheie este aliniat la cele mai bune practici din domeniu, contribuind la o evaluare consistentă și asigurând standarde ridicate de profesionalism și competență.

De asemenea, integrarea ghidurilor este esențială pentru alinierea la reglementările europene și pentru promovarea unui management prudent, eficient și sănătos al entităților reglementate.

Mai mult, aceasta contribuie la asigurarea unui proces de autorizare unitar pentru toate sectoarele de supraveghere financiară, facilitând astfel coerența și uniformitatea reglementării în diverse sectoare.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărârii are drept scop clarificarea și consolidarea reglementărilor referitoare la aprobarea persoanelor în funcții de conducere și în funcții-cheie, în vederea asigurării unui proces de evaluare obiectiv și bazat pe criterii clare de competență și reputație.

Modificările prevăzute în proiectul hotărârii se concentrează pe aprofundarea cerințelor referitoare la aspecte precum reputația, cunoștințele persoanei evaluate, asigurându-se astfel o evaluare mai detaliată, care să conducă la admiterea la conducerea societăților de asigurare a celor mai potrivite persoane, contribuind astfel la îmbunătățirea guvernanței și la protejarea integrității sectorului de asigurări.

Proiectul hotărârii înglobează modificări ce vizează perfecționarea, concretizarea, clarificarea unor aspecte în ceea ce privește:

- întărirea criteriului de reputație prin extinderea acestuia cu noi criterii de evaluare, care includ aspecte suplimentare precum sesizările grave sau rapoartele nefavorabile, care sugerează că persoana acționează într-un mod care nu este în concordanță cu regulile de conduită profesională, precum și orice alte rapoarte nefavorabile (p. 47 subpunctele 12) și 13)). Respectivele sesizări și rapoarte pot proveni din diverse surse, inclusiv avertizorii de integritate, urmând a fi luate în considerare în cazurile când sunt susținute de dovezi clare și credibile. Modificările propuse permit o evaluare mai detaliată și cuprinzătoare a comportamentului persoanelor cu funcții de conducere;

- eficientizarea procesului de evaluare a candidaților, prin integrarea cerinței de analiză a riscurilor reputaționale, în cazurile unor investigații în curs, direct de către societatea de asigurare și sub responsabilitatea acesteia (p. 47¹ și 47²) în cazurile în care societatea menține încrederea în persoana evaluată din perspectiva riscului reputațional asupra societății și decide transmiterea solicitării de aprobare către Banca Națională a Moldovei;

- înlăturarea tratării echivalenței între deținerea studiilor și cunoștințele necesare (p. 47³, 48, 50¹ și 50²);

- extinderea cerințelor privind experiența necesară persoanelor cu funcții de conducere (p. 53) la o gamă mai largă de funcții, nu doar din sectorul bancar și de asigurări, ci și din întregul domeniu financiar.

- includerea unor precizări referitoare la procedura de aprobare a persoanelor reale sau numite pentru un nou termen (p. 65¹), clarificând procesul prin stabilirea documentelor care trebuie prezentate, ceea ce garantează o evaluare mai eficientă a candidaților.

- îmbunătățirea procesului de evaluare a persoanelor în funcții de conducere și în funcții-cheie, prin evaluarea acestora de către Banca Națională a Moldovei, inclusiv prin interviuri obligatorii pentru membrii organului de conducere (p. 68). Întrucât funcțiile de conducere implică responsabilități semnificative pentru guvernanta societății, este esențial ca evaluarea persoanelor care dețin astfel de funcții să fie realizată nu doar pe baza documentelor și a informațiilor scrise, ci și în cadrul interviurilor. În acest sens, decizia de aprobare va fi bazată pe toate informațiile disponibile, inclusiv rezultatul interviului (p. 76);

- notificarea Băncii Naționale a Moldovei cu privire la persoanele alese în comitetul de audit, cu prezentarea documentelor relevante (7¹).

Modificările de natură tehnică au ca scop îmbunătățirea coerenței regulamentului, asigurându-se aplicabilitatea acestuia într-un mod corect și eficient. În acest context, anumite informații (p. 65 subpct. 12) și 13)) au fost excluse, întrucât acestea sunt deja regăsite în anexele corespunzătoare. Totodată, s-a stabilit un raport clar între întrebările din chestionar și informațiile solicitate prin documentele prevăzute în regulament (p.65), asigurând astfel o evaluare coerentă și bine fundamentată a candidaților. Aceste modificări contribuie la o structură

mai clară și mai eficientă a regulamentului, eliminând repetițiile și facilitând accesul rapid la informațiile necesare.

Luând în considerare că modificările propuse înglobează concretizări ale unor aspecte ce țin de procesul de evaluare a adecvării persoanelor care cad sub incidența Regulamentului nr.26/2/2023, se propune intrarea în vigoare a modificărilor la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu este aplicabil.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului nu are impact asupra bugetului de stat

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Modificările regulamentului vor sprijini îmbunătățirea guvernanței corporative în sectorul privat prin lărgirea ariei de evaluare a reputației, asigurând astfel un context mai amplu în care persoanele alese în funcții de conducere sunt evaluate nu doar pe baza competențelor profesionale, dar și a istoricului lor comportamental.

4.4 Impactul social

Nu este aplicabil.

4.4.1 Impactul asupra datelor cu caracter personal

Prelucrarea datelor cu caracter personal obținute de către Banca Națională a Moldovei se va realiza în conformitate cu prevederile legislației privind protecția datelor cu caracter personal. Potrivit art. 5 alin. (2) din Legea nr. 548/1995, Banca Națională a Moldovei are dreptul de a prelucra datele cu caracter personal obținute în exercitarea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege fără consimțământul subiecților datelor cu caracterul personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu au fost identificate.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Prezentul proiect nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația UE.

5.1 Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice

Nu este aplicabil.

5.2 Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu este aplicabil.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și ale Regulamentului privind asigurarea transparenței în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor Băncii Naționale a Moldovei (aprobat prin HCA al BNM nr. 230/2010), proiectul hotărârii este supus consultării publice, fiind plasat pe pagina web a BNM (www.bnm.md), în compartimentul „Legislație”, rubrica „Transparență decizională”.

7. Concluziile experților

Potrivit art.37 alin. (5) din Legea nr.100/2017, actele normative emise de Banca Națională a Moldovei nu se supun expertizei juridice a Ministerului Justiției. Totodată, luând în considerare prevederile art.11 alin. (33) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, va fi solicitată o opinie cu caracter consultativ din partea Ministerului Justiției.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul actului normativ nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actelor legislative/normative cu care se află în conexiune și nu determină modificarea altor acte normative pentru a fi implementat.

9. Măsuri necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Nu au fost identificate măsuri speciale necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ.